

АНАЛІЗ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР В ІНТЕНСИВНИХ ТА ПРИСАДИБНИХ НАСАДЖЕННЯХ ЗАКАРПАТТЯ

Бобуський Ю.М., Тиводар А.М. Сюгай А.Р., Сюгай Р.Р., Стегура В.В.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

Шкідники плодових культур є одним із найбільш небезпечних факторів зниження урожайності. При сприятливих погодних умовах спалахи численності окремих видів можуть вплинути не лише на кількісний склад урожаю, а й на його якість, що суттєво знижує ліквідність продукції на ринку.

Важливим аспектом успішної системи захисту рослин є систематичний моніторинг фітосанітарного стану агроценозів, який дозволяє спланувати ефективні заходи обмеження чисельності фітофагів, а відтак, і їх шкодочинність.

Метою наших досліджень було визначення якісного і кількісного складу комах-шкідників плодових культур в умовах Закарпатської області упродовж вегетаційного періоду 2023 року.

Результати моніторингу дали змогу встановити, що серед великої групи комах-шкідників на плодових культурах переважають представники рядів Твердокрилі, Лускокрилі, Рівнокрилі. Так, на яблуні значної чисельності упродовж усього періоду вегетації набували види попелиць, при чому значна кількість генерацій спровокована сприятливими погодними умовами для розвитку фітофагів. Не менш шкодочинними попелиці виявилися і на кісточкових культурах, особливо сливі, черешні та персику.

Серед жуків найбільш чисельними були представники довгоносиків та трубкокрутів, переважна більшість видів яких виявлена у період березня-травня. Так, на яблуні і груші найбільш чисельним були квіткоїди, на сливі та персику довгоносик сірий бруньковий.

Серед лускокрилих значної чисельності набували личинки листовійок, які суттєво перевищували економічний поріг шкодочинності. Також небезпечними для урожаю зерняткових були плодожерки яблунева та грушева. У 2023 році яблунева плодожерка у низинних районах Закарпаття розвивалася у трьох поколіннях, що не так часто спостерігається в цьому регіоні.

Таким чином, погодні умови 2023 року були сприятливими для розвитку фітофагів у різних насадженнях плодових культур. Чисельність окремих груп шкідників перевищувала економічні пороги шкодочинності, що змушує більш ретельно акцентувати увагу на проведенні заходів захисту рослин у період їх вегетації.